

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
Kanton Središnja Bosna/Srednjobosanski kanton

KANTONALNI SUD U NOVOM TRAVNIKU

Broj: 51 0 Ip 172105 22 Pž

Novi Travnik, 31.05.2022. godine

Kantonalni sud u Novom Travniku, u vijeću sastavljenom od sudaca Mirjana Grubešić, predsjednica vijeća, Davor Kelava i Alma Islamović, članovi vijeća, u pravnoj stvari tužitelja Privredna banka Sarajevo d.d. Sarajevo ul. Kulina bana broj 18, kojeg zastupa punomoćnik M.B., uposlenik tužitelja, protiv tuženika „TOM“ d.d. - Tvornica obrade metala Uskoplje/Gornji Vakuf, ul. Vrbaska b.b., zastupan po zakonskom zastupniku - direktoru N.B., radi duga, vrijednost spora 329.035,23 KM, odlučujući o žalbi tužitelja izjavljenoj protiv rješenja Općinskog suda u Travniku broj 51 0 Ip 172105 20 Ps od 13.01.2022. godine, na sjednici vijeća održanoj dana 31.05.2022. godine, donio je:

RJEŠENJE

Žalba se uvažava, ukida rješenje Općinskog suda u Travniku broj 51 0 Ip 172105 20 Ps od 13.01.2022. godine i predmet vraća tom sudu na ponovni postupak.

Obrazloženje

Pobijanim rješenjem prvostupanjskog suda od 13.01.2022. godine odbačena je tužba u ovoj pravnoj stvari.

Protiv tog rješenja tužitelj je blagovremeno izjavio žalbu zbog povrede odredaba parničnog postupka, pogrešne primjene materijalnog prava i pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja, sa prijedlogom drugostupanjskom sudu da isto ukine i predmet vrati prvostupanjskom sudu na ponovni postupak i odlučivanje. U žalbi navodi da se ne radi o presuđenoj stvari, jer je ovaj postupak pokrenut na temelju mjenice, pa je tuženik dužan ispuniti takvu svoju obvezu i nema pravo prema tužitelju, kao imatelju mjenice, isticati prigovore. Tuženik je prilikom zaključenja ugovora potpisao više bianco mjenica kao sredstvo osiguranja vraćanja kredita, a ovaj spor je započet mjeničnom obvezom tuženika, zbog čega drži kako je pogrešno pozivanje prvostupanjskog suda na odluku u predmetu broj 51 0 Ps 18600121 Ps i da se radi o dvije različite mjenice i različita postupka, zbog čega predlaže da se žalba usvoji.

U odgovoru na žalbu tuženik osporava sve razloge iz žalbe kao neutemeljene i predlaže drugostupanjskom sudu da žalbu odbije iz razloga što je podnošenjem uređene tužbe ranija tužba izgubila mjenično pravni karakter i postala zahtjev za isplatu duga po osnovu kredita, zbog čega su ispunjeni uvjeti za odbacivanje tužbe.

Napominje da tužitelj pokušava naplatiti više od stvarnog iznosa duga pokrećući više ovršnih postupaka po bianco mjenicama.

Nakon što je ispitao presudu prvostupanjskog suda u granicama razloga navedenih u žalbi i po službenoj dužnosti sukladno odredbi članka 221. i 235. Zakona o parničnom postupku Federacije BiH¹, ovaj sud je zaključio slijedeće:

Žalba je utemeljena.

Iz činjeničnog supstrata tužbe proizlazi da je tužitelj sa tuženikom, kao korisnikom kredita, zaključio Okvirni ugovor broj 301 o vršenju kreditnih poslova. Na temelju tog ugovora između parničnih stranaka dana 13.03.2018. godine potpisan je Ugovor broj 229056 o kratkoročnom revolving kreditu sa rokom dosjeća od 12 mjeseci od dana njegovog potpisivanja, a kao sredstvo njegovog osiguranja tuženik je, između ostaloga, potpisao mjenicu broj AF7369609 zajedno sa mjeničnom izjavom. Budući da su cjelokupna potraživanja po ugovoru broj 229056 dospjela dana 13.03.2019. godine, a nisu plaćena od strane tuženika, tužitelj je prvostupanjskom sudu u Bugojnu podnio prijedlog za ovrhu na temelju vjerodostojne isprave. Taj sud je donio rješenje o ovrsi broj 46 o Ip 094130 19 Ip od 20.09.2019. godine, na koje rješenje je tuženik (tada ovršenik) uložio prigovor, pa je zaključkom od 06.12.2019. godine odgođena ovrha i odlučeno kako će se postupak nastaviti po pravomoćnosti odluke parničnog suda. Nakon toga, spis je dostavljen nadležnom sudu u Travniku koji je pozvao tužitelja da uredi tužbu u skladu sa odredbama članka 53. Zakona o parničnom postupku Federacije BiH, što je tužitelj i uradio, određujući svoj tužbeni zahtjev na način da mu je tuženik na ime dugovanja po mjenici serijskog broja AF 7369609, odnosno Ugovoru broj 301 o vršenju kreditnih poslova od 13.03.2018. godine i Ugovoru broj 229056 o kratkoročnom revolving kreditu isplatiti iznos od 329.035,23 KM, uz naknadu troškova postupka, sve u roku od 15 dana pod prijetnjom ovrhe. Dakle, tužitelj je nakon prigovora tuženika kao ovršenika protiv rješenja o ovrsi, zasnovanog na mjenici upućen na parnicu i u uređenoj tužbi svoj tužbeni zahtjev opredjeljuje po dva osnova, mjenično-pravno i obvezno-pravnom zahtjevu za isplatu duga po kreditu.

Slijedom toga, ovaj sud drži kako je tužbeni zahtjev tužitelja neuredan, da se po njemu ne može postupati i da je prvostupanjski sud trebao pozvati tužitelja da ga uredi sukladno članku 53. u svezi sa člankom 56. Zakona o parničnom postupku Federacije BiH. Međutim, ovaj propust prvostupanjski sud nije uočio i pozvao tužitelja da jasno i precizno uredi svoj tužbeni zahtjev, nego je dozvolio raspravljanje po takvim tužbenim zahtjevima.

Zbog ovoga propusta prvostupanjskog suda nisu bili ispunjeni uvjeti da se donese pobijano rješenje, te su netočni navodi iz rješenja (stranica 2. zadnji pasus) kako se u ovoj pravnoj stvari radi o čisto obvezno-pravnom odnosu gdje se u obzir uzima pravni posao – ugovor koji je bio osnov za izdavanje mjenica, jer tužitelj nije promijenio istovjetnost zahtjeva i pravni temelj tužbe, čime bi došlo do objektivne preinake tužbe na način kako to u pobijanom rješenju navodi prvostupanjski sud i kada bi bili ispunjeni uvjeti da se odlučuje o utemeljenosti presuđene stvari. U takvoj situaciji prvostupanjski sud pogrešno zaključuje da je takva tužba izgubila mjenično-pravni karakter, a postala zahtjev za isplatu duga po osnovu kredita.

¹ Službene novine Federacije BiH, broj 53/03, 73/05, 19/06 i 98/15

Iz naprijed navedenih razloga ovaj sud je stava da nisu bili ispunjeni uvjeti za primjenu članka 67. stavak 1. točka 4. Zakona o parničnom postupku Federacije BiH, zbog čega je primjenom odredbe članka 235. stavak 1. točka 3. istog zakona uvažio žalbi i ukinuo prvostupanjsko rješenje.

U ponovnom postupku prvostupanjski sud će otkloniti povrede odredaba parničnog postupka na koje mu je ukazano ovim rješenjem, pa će potom pažljivom ocjenom utvrđenih relevantnih činjenica i izvedenih dokaza dati potpune, jasne i dovoljno obrazložene razloge za pravilnu i zakonitu odluku u smislu članka 8. i 191. stavak 4. Zakona o parničnom postupku Federacije BiH, dovodeći ih u svezi sa relevantnim odredbama materijalnog prava na kojima će temeljiti svoju odluku.

Također, prvostupanjski sud će u skladu s odredbi članka 397. stavak 3. Zakona o parničnom postupku Federacije BiH odlučiti o troškovima cijelog postupka.

Predsjednica vijeća

Mirjana Grubešić

Sudac

Predsjednica građanskog odjeljenja

Davor Kelava

Mirjana Grubešić